

**ILO-asiakirja
1/2018**

**Suomen ILO-neuvottelukunnan
toimintakertomus 2017 ja
toimintasuunnitelma 2018**

Helsinki 2018

ISSN 0782-3290

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
Suomen ILO-neuvottelukunta

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

SUOMEN ILO-NEUVOTTELUKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2017

1. ILO-neuvottelukunnan tehtävät ja työn organisointi

Suomen ILO-neuvottelukunta on Kansainvälisen työjärjestön (ILO) perussäännön ja vuonna 1976 hyväksytyin kolmikantaneuvotteluja koskevan yleissopimuksen nro 144 sekä sitä täydentävän suosituksen nro 152 mukainen asiantuntijaelin. Se avustaa työ- ja elinkeinoministeriötä ILO:n toimialaan kuuluvien asioiden käsittelyssä. Neuvottelukunnan tehtävät on määritelty Suomen ILO-neuvottelukunnasta annetussa asetuksessa (851/1977).

Valtioneuvosto asetti 15.12.2016 Suomen ILO-neuvottelukunnan ajalle 1.1.2017 – 31.12.2019. Neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi 12 muuta jäsentä, jotka edustavat eri ministeriöitä ja työmarkkinajärjestöjä. Suomen Yrittäjät valittiin ensi kerran neuvottelukunnan varsinaiseksi jäseneksi. Neuvottelukunnan järjestäytymiskokous pidettiin 3.2.2017.

Neuvottelukunta toimii neuvottelu- ja lausunnonantoelimenä asioissa, jotka koskevat:

- 1) vastauksia, joita hallitus antaa Kansainvälisen työkonferenssin työjärjestykseen otettuja asioita koskeviin kysymyksiin ja lausuntoja, joita se antaa konferenssin käsiteltäviksi tulevista tekstiluonnoksista;
- 2) ILO:n hyväksymien uusien yleissopimusten ja suositusten saattamista eduskunnan käsiteltäviksi sekä yleissopimusten ratifioimista ILO:n perussäännön 19 artiklan mukaisesti;
- 3) ratifioimattomien yleissopimusten ja toistaiseksi toteutumatta jääneiden suositusten ottamista uudelleen tarkastettaviksi sopivin väliajoin silmällä pitäen yleissopimusten ratifiointien ja suositusten toteuttamisen edistämistä;
- 4) mahdollisia kysymyksiä, jotka liittyvät Kansainväliselle työtoimistolle ILO:n perussäännön 22 artiklan mukaisesti annettaviin selvityksiin; sekä
- 5) ehdotuksia, jotka koskevat ratifioitujen yleissopimusten irtisanomista.

Neuvottelukunta antaa valtioneuvostolle ja työ- ja elinkeinoministeriölle lausuntoja sekä tekee aloitteita asioista, jotka koskevat:

- 1) Suomen edustusta ILO:n työkonferensseissa ja hallintoelimissä sekä sen järjestämisessä kokouksissa ja neuvotteluissa;
- 2) ILO:n päämäärien ja toiminnan tekemistä tunnetuksi kotimaassa;
- 3) ILO:n toimintaan liittyviä muita laajakantoisia tai periaatteellisia kysymyksiä; sekä
- 4) muita ILO:n toimialaan kuuluvia kysymyksiä, jotka työ- ja elinkeinoministeriö osoittaa neuvottelukunnan käsiteltäviksi.

Neuvottelukunnan kokoonpano on liitteenä 1.

1.1. Työjaosto

Työjaosto valmisteleo neuvottelukunnan toimialaan kuuluvia periaatteellisia ja laajakantoisia kysymyksiä ja käsittelee kiireelliset asiat silloin, kun neuvottelukuntaa ei ole mahdollista saada koolle. Jaostossa on yhtä monta työnantaja- ja työntekijäpuolta edustavaa jäsentä. Jaostolla on oikeus kuulla asiantuntijoita.

Kertomusvuoden aikana työjaosto kokoontui kaksi kertaa. Työjaostossa valmisteltiin neuvottelukunnan kokouksia sekä osallistumista kesän työkonferenssiin ja lokakuussa Istanbulissa pidettyyn Euroopan ja Keski-Aasian aluekokoukseen.

Työjaoston kokoonpano on liitteenä 1.

1.2. Sopimusjaosto

Sopimusjaosto käsittelee kysymyksiä, jotka koskevat ILO:n hyväksymien yleissopimusten ja suositusten suhdetta ja vastaavuutta Suomen kansallisen lainsäädännön ja käytännön kanssa sekä mainituista seikoista ILOlle annettavia raportteja. Tässä tarkoituksessa sopimusjaosto:

- a) käsittelee yleissopimuksia ja suosituksia koskevat luonnokset hallituksen esityksiksi ja antaa niistä lausuntonsa,
- b) käsittelee yleissopimuksia koskevat vuosiraporttiluonnokset ja antaa niistä lausuntonsa,
- c) käsittelee ILO:n toimialakomiteoiden kokouksia varten valmisteltavista raporteista annettavat lausunnot,
- d) selvittää ratifioimattomien yleissopimusten suhdetta kansalliseen lainsäädäntöön ja kyseisten yleissopimusten ratifiointimahdollisuuksia ja antaa tästä määräajoin selonteon neuvottelukunnalle,
- e) valmisteleo muut ILO:n yleissopimusten ja suositusten soveltamiseen ja täytäntöönpanoon liittyvät kysymykset,
- f) pyrkii osaltaan tekemään ILO:n sopimustoimintaa tunnetuksi,
- g) selvittää ja laatii esityksiä siitä, miten ILOlle annettavien raporttien valmistelua voidaan kehittää. Tässä tarkoituksessa se erityisesti pyrkii yhteistyön kehittämiseen tilastojen tuotannosta vastaavien tahojen kanssa.

Kunnallisen työmarkkinajärjestön (KT Kuntatyönantajat) edustaja kutsutaan asiantuntijana sopimusjaoston kokouksiin silloin, kun niissä käsitellään erityisesti kuntapuolen intressissä olevia asioita.

Kertomusvuoden aikana sopimusjaosto kokoontui neljä kertaa. Jaosto valmisteli ja käsittelee kaksi raporttia ratifioimattomista sopimuksista ja suosituksista (art 19). Ensimmäinen, vuoden 2018 työkonferenssia valmisteleo ILO:n raportointipyynnöo koski työaikaan liittyviä yleissopimuksia nro 1, 14, 30, 47, 89, 106, 132,171, 175 ja suosituksia nro 116, 13, 103, 98, 178, 182. Suomi on ratifioinut sopimukset nro 14, 30, 47, 132 ja 175, joten niistä ei raportoitu. Jaosto valmisteli ja käsittelee raportin 16 Suomen ratifioiman yleissopimuksen (nro 12, 19, 27, 29,105, 118, 121, 122,128, 130, 137, 138,152, 168, 182 ja 189) noudattamisesta (art 22). Mainitut sopimukset koskevat mm. sosiaaliturvaa, pakkotyön poistamista, lapsityövoiman käytön kieltoa sekä työllisyyspolitiikkaa. Kotitaloustyötä koskevasta sopimuksesta annettiin ensimmäinen raportti. Toinen, vuoden 2019 työkonferenssia valmisteleo ILO:n raportointipyynnöo koski sosiaaliturvan perustasoa koskevaa suositusta 202.

Lisäksi jaosto valmisteli ja käsittelee lausunnon vuoden 2018 työkonferenssin standardiaiheesta naisiin ja miehiin kohdistuva väkivalta ja häirintä työelämässä (Ending violence and harassment against women and men in the world of work).

Sopimusjaoston kokoonpano on liitteenä 1.

2. ILO-neuvottelukunnan toiminta vuonna 2017

2.1. Kokoukset

ILO-neuvottelukunta kokoontui kertomusvuoden aikana viisi kertaa. Neuvottelukunta hyväksyi ILO:lle annetut nk. ratifioimattomia yleissopimuksia koskevat raportit (art. 19) sekä raportin 16 Suomen ratifioimasta yleissopimuksesta (art. 22).

Neuvottelukunta hyväksyi Suomen lausunnon vuoden 2018 työkonferenssin standardiaiheen naiseen ja miehiin kohdistuva väkivalta ja häirintä työelämässä ensimmäisen käsittelyn valmisteluun liittyen. Asiasta valmistellaan ilmeisesti joko sopimus ja suositus taikka vain suositus.

Neuvottelukunnassa keskusteltiin myös lausunnosta monikansallisia yrityksiä ja sosiaalipolitiikkaa koskevien periaatteiden julistuksesta (MNE-deklaraatio) hallituksen näkökulmasta. Lausunto hyväksyttiin kirjallisessa menettelyssä. ILO:n hallintoneuvosto päivitti maaliskuun kokouksessa MNE-deklaraation ohjeistuksen vastaamaan paremmin ajankohtaisiin haasteisiin ihmisarvoisen työn agendan edistämiseksi. Deklaraatio on ainoa globaali kolmikantainen väline, joka tarjoaa yrityksille ohjeita sosiaalipolitiikasta ja osallistavista, vastuullisista ja kestävästä työpaikkakäytännöistä. Päätettiin, että Suomeen ei ole tässä vaiheessa syytä perustaa erillistä MNE-yhteyspistettä, koska vastaavaa toimintaa harjoitetaan jo OECD:n puitteissa.

Neuvottelukunta hyväksyi kirjallisessa menettelyssä myös lausunnon vanhentuneiden ILO-sopimusten nro 21, 50, 64, 65, 86, 104 ja suositusten nro 7, 61 ja 62 kumoamisesta. Sopimusten ja suositusten kumoaminen on esillä vuoden 2018 työkonferenssissa.

Neuvottelukunta kuuli ulkoasiainministeriön edustaja Eeva-Liisa Myllymäen selvityksen ILOa koskevasta Multilateral Organisation Performance Assessment Networkin (MOPAN) tekemästä arvioinnista. Myllymäki oli osallistunut verkoston työhön.

Neuvottelukunta keskusteli Suomen painopisteistä ILO:n hallintoneuvostokaudella 2017 - 2020, jolloin Suomi on hallintoneuvoston jäsen.

Neuvottelukunta keskusteli myös tärkeimmistä ILO:n hallintoneuvoston kokouksissa käsitellyistä asioista, kuten ILO:n standardien sekä niiden valvontamenettelyjen uudistamisesta, ILO:n työkonferenssin ja hallintoneuvoston toiminnan uudistamisesta sekä seuraavien työkonferenssien aiheista.

Neuvottelukunta piti 19.5.2017 yhteisen kokouksen työkonferenssivaltuuskunnan kanssa. Siinä käsiteltiin konferenssin aiheita ja käytännön järjestelyjä. Konferenssin jälkeen käsiteltiin konferenssin seuranta.

Suomen tultua valituksi ILO:n hallintoneuvostoon sen jäsenyyden hoitoa varten Geneven pysyvään edustustoon lähetettiin Antti Närhinen TEM:stä Suomen hallintoneuvostojäsenyyden ajaksi.

Neuvottelukunta pahoitteli UM:n päätöstä luopua ILO-deskistä. Asia on erityisen harmillinen, koska Suomen ILO:n hallintoneuvostokaudella 2017 - 2020 on aiempaa tärkeämpää pyrkiä johdonmukaiseen toimintaan YK:n järjestöissä. Neuvottelukunnan näkemyksen mukaan on tärkeää, että UM tukee neuvottelukunnan työtä ja että erityisesti UM:n YK-asiantuntijuus on tarvittaessa käytössä jatkossakin.

Myös ILO:n toiminnan hyödyntäminen ja yhteensovitus muilla politiikkasektoreilla on tärkeää. UM:n sektorilla ILO:n työllä on relevanssia niin kauppapolitiikan kuin myös ihmisoikeuspolitiikan sekä YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden toteuttamisen osalta. Myös pakolaisaallon juurisyöt ovat

pitkälti ILO:n tontilla. Kesällä 2017 hyväksytty suositus nro 205 työllisyydestä ja ihmisarvoisesta työstä rauhan ja selviytymiskyvyn edistämiseksi pyrkii tehostamaan ILO:n toimia asian osalta.

2.2. Työkonferenssi

ILO:n 106. työkonferenssi pidettiin Genevessä 5. - 16.6.2017. Valtioneuvoston nimittämässä Suomen valtuuskunnassa olivat hallituksen edustajina Liisa Heinonen (TEM) ja Renne Klinge (Suomen pysyvä edustusto Geneve), hallituksen edustajien varajäsenenä Olli Sorainen (TEM) ja Päivi Kantanen (TEM) sekä hallituksen edustajien neuvonantajana Heini Leppänen (Suomen pysyvä edustusto Geneve). Työnantajaedustaja oli Minna Etu-Seppälä (EK) varaedustajanaan Mika Kärkkäinen ja neuvonantajina Janne Makkula (Suomen Yrittäjät) ja Ilari Kallio (EK). Työntekijäedustajana oli Annika Rönni-Sällinen (SAK) varaedustajanaan Paula Ilveskivi (Akava) ja neuvonantajina Risto Kousa (STTK) ja Pirjo Väänänen (SAK). Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan varapuheenjohtaja Heli Järvinen vieraili konferenssissa 13. - 14.6.2017.

Konferenssin komiteat käsittelivät yleissopimusten ja suositusten soveltamista (applikaatiokomitea), työvoiman maahanmuuttoa (yleiskeskustelu), suositusta työllisyydestä ja ihmisarvoisesta työstä rauhan ja selviytymiskyvyn edistämiseksi (toinen käsittely) sekä vuoden 2008 globalisaation sosiaalista oikeudenmukaisuutta koskevan julistuksen perustavaa laatua olevien periaatteiden ja oikeuksien vaikutusten arviointia ja tulevien toimien priorisointia. Lisäksi konferenssi päätti kumota vanhentuneet yleissopimukset nro 4, 15, 28, 41, 60 ja 67.

EU:n puheenjohtajamaa Malta vastasi yhdessä EU:n ulkosuhdehallinnon kanssa EU-koordinaatiosta työkonferenssin aikana.

Konferenssin osana järjestettiin 15.6.2017 Työn maailman huippukokous (World of Work Summit). Sen aiheena oli ILO:n pääjohtajan Naiset työssä -vuosisata-aloite.

Työkonferenssista on laadittu valtuuskunnan raportti (ILO-asiakirja 2/2017), jossa on myös esitetty konferenssin keskeiset tulokset. Sähköiseen raporttiin on yhdistetty ILO:n perussäännön mukainen eduskunnan informointi ILO:n työkonferenssin päätöksistä, erityisesti suosituksesta nro 205, joka koskee työllisyyttä ja ihmisarvoista työtä rauhan ja selviytymiskyvyn edistämiseksi.

Työkonferenssi valitsi järjestölle uuden hallintoneuvoston vuosille 2017 - 2020. Suomi tuli valituksi hallintoneuvoston jäseneksi. Hallintoneuvosto pitää vuosittain kolme kokousta, joista yksi on yhden päivän mittainen ja muut parin viikon pituisia.

2.3 Euroopan ja Keski-Aasian aluekokous 2. - 5.10.2017 Istanbulissa

Suomen hallitus osallistui Euroopan ja Keski-Aasian aluekokoukseen 2. - 5.10.2017 Istanbulissa. Suomea kokouksessa edustivat valtiosihteeri Samuli Virtanen, Liisa Heinonen (TEM) ja Antti Närhinen (Geneven pysyvä edustusto). Eurooppalainen ammattiyhdistysliike boikotoi kokousta Turkin heikon demokraatiatilanteen vuoksi. Suomesta myöskään työnantajat eivät osallistuneet kokoukseen.

Kokouksessa arvioitiin ihmisarvoisen työn tilannetta alueella. Myös Turkin ihmisoikeustilannetta kritisoitiin EU:n puheenvuorossa sekä komissaari Thyssenin puheenvuorossa, joita Suomi tuki myös esitetyn kritiikin osalta.

2.4. Hallintoneuvoston kokoukset

Hallintoneuvoston 329. kokoukseen 13. - 23.3.2017 osallistui TEM:stä ensimmäisellä viikolla neuvottelukunnan puheenjohtaja Liisa Heinonen ja toisella viikolla neuvotteleva virkamies Päivi Kantanen sekä Heini Leppänen Geneven pysyvästä edustustosta molempien viikkojen aikana.

Suomi osallistui hallintoneuvoston jäsenenä hallintoneuvoston 17.6.2017 pitämään järjestäytymiskokoukseen. Suomea edustivat kokouksessa suurlähettiläs Terhi Hakala, Päivi Kantanen ja Antti Närhinen (molemmat TEM:stä) sekä Renne Klinge ja Heini Leppänen Geneven pysyvästä edustustosta. Suomi valittiin hallintoneuvoston työryhmään, joka kehittää hallintoneuvoston ja työkonferenssin toimintaa. Hallintoneuvoston yhdistymisvapauskomiteaan valittiin Länsi-Euroopasta Sveitsi.

Hallintoneuvoston 331. kokoukseen 30.10 - 9.11.2017 osallistuivat TEM:stä ensimmäisellä viikolla neuvottelukunnan puheenjohtaja Liisa Heinonen ja toisella viikolla neuvotteleva virkamies Päivi Kantanen. Geneven pysyvästä edustustosta osallistuttiin kokoukseen molemmilla viikoilla (suurlähettiläs Hakala, Renne Klinge ja Antti Närhinen). Hallintoneuvostossa esille tulleita kysymyksiä käsiteltiin ILO-neuvottelukunnan kokouksissa.

EU-koordinaatiosta kokousten aikana vastasivat kevätkaudella Malta ja syksyllä Viro EU:n puheenjohtajamaan ominaisuudessa yhdessä EU:n ulkosuhdehallinnon kanssa.

2.5. Pohjoismaiset ILO-koordinaatiokokoukset

Kertomusvuonna pidettiin kolme pohjoismaista hallitusten koordinaatiokokousta ennen kevään ja syksyn hallintoneuvoston istuntoja ja ennen työkonferenssia (Oslossa 7.3.2017 ja 24.5.2017 sekä Reykjavikissa 24.-25.10.2017). Kokouksiin osallistui Suomen, Ruotsin, Norjan, Tanskan ja Islannin ILO-asioista vastaavia virkamiehiä.

Myös näissä kokouksissa esillä olleita asioita on käsitelty neuvottelukunnan kokouksissa.

2.6. Muut ILO-kokoukset

ILO ja EU-komissio järjestivät konferenssin Inequalities and the world of work: what role for industrial relations and social dialogue Brysselissä 23. - 24.2.2017 ja siihen osallistui Elli Nieminen TEM:stä.

Norjan Pohjoismaiden ministerineuvoston (NMR) tuella järjestämään pohjoismaiseen seminaariin Shaping the Future of Work in the Nordic countries 22 - 23.5.2017 Oslossa osallistuivat Liisa Heinonen ja Päivi Kantanen TEM:stä sekä Aapo Heikurainen ja Ilari Kallio EK:sta.

ILO:n kokoukseen Flagship Programme on Social Protection Floors, 25.10.2017 osallistuivat Eeva-Maria Mikkonen-Jeanneret UM:stä ja Timo Voipio THL:stä.

ILO:n kolmikantaiseen asiantuntijakokoukseen Promote Decent Work and Protection of Fundamental Principles and Rights at Work for Workers in Export Processing Zones (EPZs) 21. - 23.11.2017 osallistui Antti Närhinen Geneven pysyvästä edustustosta.

2.7. ILO:n Global Wage Report 2016-2017- tilaisuus Helsingissä 1.3.2017

ILO:n johtaja Philippe Marcadent ja palkka-asiantuntija Rosalia Vazquez-Alvarez esittelivät ILO:n palkkaraportin tuloksia ILO-neuvottelukunnan järjestämässä tilaisuudessa Helsingissä 1.3.2017. Neuvottelukunnan jäseniä ja muita kiinnostuneita asiantuntijoita osallistui tilaisuuteen. Linkki raporttiin:

<http://www.ilo.org/global/research/global-reports/global-wage-report/2016/lang--en/index.htm>

2.8 ILO-sopimusten ratifiointi

Suurlähettiläs Hakala talletti 27.1.2017 ILO:n pääjohtaja Guy Ryderille ILO:n pakkotyöpöytäkirjaa koskeva ratifiointikirjan. Samalla hän luovutti pääjohtajalle ilmoituksen ILO:n erityyöyleissopimukseen (MLC) vuonna 2014 tehtyjen muutosten voimaansaattamisesta Suomessa.

Pakkotyöpöytäkirja tuli näin ollen Suomen osalta voimaan 27.1.2018 ja erityyöyleissopimuksen (MLC) ohjeiston vuoden 2014 muutokset 27.7.2017.

3. Tiedotustoiminta

ILO-asioista tiedotetaan työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivujen kautta. Suomen valtuuskunnan raporttiin on yhdistetty ILO:n perussäännön mukainen eduskunnan informointi ILO:n työkonferenssin päätöksistä. Raportti julkaistaan sähköisenä. Linkki ao. sivulle:
<http://tem.fi/iloa-koskevat-julkaisut-ja-raportit>

Sivustolla on linkkejä myös muihin relevantteihin ja ajankohtaisiin ILO-aineistoihin.

3.1. ILO internetissä

Työ- ja elinkeinoministeriön ILO-verkkosivut ovat samalla myös ILOa koskevat esittelysivut.
<http://tem.fi/kansainvalinen-tyojarjesto-ilo1>

Alasivuille lisätty aineisto on ryhmitelty ILO:n julkaisuihin, ILOlle toimitettuihin raportteihin sekä ILO:n yleissopimus- ja suositusteksteihin. Kansainvälisen työjärjestön ILO:n yleissopimukset -julkaisun relevantin sisällön saattaminen alasivuiksi on aloitettu.

Suomenkielisen sähköisen esitteen numerotiedot ILOsta ja sen toiminnasta ovat syksyltä 2014.

Lisätietoja ILO:n toiminnasta saa englanniksi, ranskaksi ja espanjaksi ILO:n kotisivulta.
<http://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm>

ILO-NEUVOTTELUKUNNAN KOKOONPANO VUONNA 2017Puheenjohtaja:

Liisa Heinonen, hallitusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö

Varapuheenjohtaja:

Marianne Kivistö, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Johanna Karanko, yksikön päällikkö, ulkoasiainministeriö

Katriina Alaviuhkola, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Mika Happonen, neuvotteleva virkamies, Valtion työmarkkinalaitos

Ritva Liivala, työmarkkinalakimies, Kunnallinen työmarkkinalaitos

Minna Etu-Seppälä, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry, 8/2017 saakka, ei sijaista

Mika Kärkkäinen, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry

Aapo Heikurainen, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry (Teknologiateollisuus)

Albert Mäkelä, lainopillinen asiamies, Suomen Yrittäjät

Annika Rönni-Sällinen, työehtoasioiden johtaja, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Pekka Ristelä, kansainvälisten asioiden asiantuntija, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Risto Kousa, kansainvälisten asioiden päällikkö, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry, - 22.9.2017

Hannele Vettainen, lakimies, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry, 22.9.2017-

Paula Ilveskivi, lakimies, Akava ry

Neuvottelukunnan 3.2.2017 valitsevat sihteeri:

Päivi Kantanen, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö

Elli Nieminen, erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö, 3.2. - 28.8.2017

Sami Teräväinen, hallitussihteeri, työ- ja elinkeinoministeriö, 28.8.2017-

Erja Matikainen, suunnittelija, työ- ja elinkeinoministeriö

TYÖJAOSTON KOKOONPANO

(jaostot on asetettu neuvottelukunnan kokouksessa 3.2.2017)

Puheenjohtaja:

Liisa Heinonen, hallitusneuvos, TEM

Varapuheenjohtaja:

Marianne Kivistö, neuvotteleva virkamies, STM -28.8.2017

Hanna-Mari Pekuri, neuvotteleva virkamies, STM, 28.8.2017-

Jäsenet:

Minna Etu-Seppälä, asiantuntija, EK, 8/2017 saakka, ei sijaista

(varalla Mika Kärkkäinen, asiantuntija, EK)

Annika Rönni-Sällinen, työehtoasioiden johtaja, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK

(varalla Risto Kousa, kansainvälisten asioiden päällikkö, STTK - 27.10.2017

Hannele Vettainen, lakimies, STTK 27.10.2017-)

Jaoston sihteereinä ovat toimineet neuvottelukunnan sihteerit.

SOPIMUSJAOSTON KOKOONPANO

Puheenjohtaja:

Liisa Heinonen, hallitusneuvos, TEM

Jäsenet:

Marianne Kivistö, neuvotteleva virkamies, STM, -28.8..2017

Hanna-Mari Pekuri, neuvotteleva virkamies, STM 28.8.2017-

Katriina Alaviuhkola, hallitusneuvos, STM - 27.10.2017

Henna Huhtamäki, projektipäällikkö, STM 27.10.2017-

Mika Kärkkäinen, asiantuntija, EK

Albert Mäkelä, lainopillinen asiamies, Suomen Yrittäjät

(varalla Minna Etu-Seppälä, asiantuntija, EK, 8/2017 saakka, ei sijaista)

Annika Rönni-Sällinen, työehtoasioiden johtaja, SAK

Paula Ilveskivi, lakimies, Akava

(varalla Risto Kousa, kansainvälisten asioiden päällikkö, STTK - 28.8.2017)

Hannele Vettainen, lakimies, STTK 28.8.2017-)

Jaoston sihteereinä ovat toimineet neuvottelukunnan sihteerit.

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
Suomen ILO-neuvottelukunta

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

LIITE 2

SUOMEN ILO-NEUVOTTELUKUNNAN TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2018

1. ILO-neuvottelukunnan toiminta

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) toimii ILO-asioiden vastuuministeriönä. ILO-neuvottelukunta asetettiin uudelleen kolmivuotiskaudeksi vuoden 2017 alusta. Neuvottelukunnan tehtävät on määritelty asetuksessa 851/1977. Neuvottelukunnan työjaosto ja sopimusjaosto valmistelevat asiat neuvottelukunnalle tehtäväjakonsa mukaisesti.

1.1. ILO:n kokoukset vuonna 2018

1.1.1. ILO:n 107. työkonferenssi

Konferenssi pidetään 28.5. - 8.6.2018 Genevessä. Asialistalla ovat mm.

Yleissopimusten ja suositusten soveltamista käsittelevän komitean asiat

ILO:n tehokas kehitysyhteistyö YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden tukemiseksi (yleis-keskustelu)

Naisiin ja miehiin kohdistuva väkivalta ja häirintä työelämässä (standardin ensimmäinen käsittely)

ILO:n vuoden 2008 sosiaalisesti oikeudenmukaista globalisaatiota koskevan julistuksen seuranta, sosiaalidialogia ja kolmikantaneuvotteluja koskevat strategiset tavoitteet (yleis-keskustelu)

Yleissopimusten nro 21, 50, 64, 65, 86 ja 104 ja suositusten nro 7, 61 ja 62 kumoaminen

1.1.2. Hallintoneuvoston kokoukset

Suomi on ILO:n hallintoneuvoston jäsen vuosina 2017 – 2020 ja osallistuu aktiivisesti kokousten valmisteluun yhdessä muiden pohjoismaiden kanssa.

Hallintoneuvosto kokoontuu Genevessä 8. - 22.3.2018 (332. istunto), 9.6.2018 (333. istunto) ja 25.10. - 8.11.2018 (334. istunto).

Suomi on jäsenenä hallintoneuvoston työryhmässä, joka valmistelee työkonferenssin ja hallintoneuvoston uudistamista.

1.1.3. Muut kokoukset

ILO järjestää vuoden 2018 aikana lukuisia asiantuntijakokouksia ja konferensseja, joihin osallistutaan ja joita seurataan tarpeen mukaan neuvottelukunnassa.

Suomi osallistuu muun muassa työturvallisuutta telakkateollisuudessa käsittelevään asiantuntijakokoukseen 22.- 26.1.2018 sekä merityöyleissopimuksen (MLC) mukaisen kolmikantaisen komitean kokoukseen 23. - 27.4.2018.

Suomi ei ole jäsenenä ILO:n standardien uudistamista käsittelevässä työryhmässä (SRM), mutta osallistuu aktiivisesti sen syyskuussa järjestettävän kokouksen valmisteluun. Länsi-Euroopan ryhmää kokouksessa edustavat Ruotsin ja Espanjan hallitukset. Saksan hallituksen edustaja on sen puheenjohtajana.

Pohjoismaisten hallitusten edustajien väliset ILO-koordinaatiokokoukset pidetään ennen hallintoneuvoston ja työkonferenssin kokouksia sekä tarpeen mukaan työkonferenssin aikana. Niissä vaihdetaan tietoa ja näkemyksiä ajankohtaisista teemoista sekä pohditaan yhteisiä linjauksia. Ruotsin pääministeri Stefan Löfven on toisena puheenjohtajana työn tulevaisuutta kartoittavassa ILO:n maailmankomissiossa, jonka työstä kuullaan koordinaatiossa. ILO:n maailmankomission tavoite on tuottaa raportti työn tulevaisuudesta ILO:n 100-vuotisjuhlavuoden päätapahtumaa eli kesän 2019 työkonferenssia varten.

EU-koordinaatiokokoukset pidetään EU-puheenjohtajamaiden (Bulgaria ja Itävalta) sekä EU:n ulkosuhdehallinnon johdolla muun muassa hallintoneuvoston kokousten sekä työkonferenssin aikana Genevessä ja ennen työkonferenssia 2. - 4.5.2018 Brysselissä. Suomi osallistuu aktiivisesti EU:n kantojen muotoiluun.

Suomi osallistuu aktiivisesti IMEC-maiden (teollistuneet markkinatalousmaat) kokouksiin työkonferenssin ja hallintoneuvoston aikana ja yhteiseen kannanmuodostukseen muutoinkin.

Suomi osallistuu aktiivisesti myös hallintoneuvoston ja työkonferenssin kokousten ulkopuolisiin Genevessä pidettäviin konsultaatioihin ja EU-koordinaatiokokouksiin, koska Geneven edustustossa on päätoimisesti ILO-asioita hoitava henkilö.

ILO-neuvottelukunnan kokouksissa käsitellään mainituissa kokouksissa esillä olevia asioita ja tärkeimmistä kokouksista jaetaan myös kokousraportit.

Osana työn tulevaisuudesta käytävää ILO:n 100-vuotisjuhlaa pohjustavaa keskustelua järjestetään Tukholmassa 15. - 16.5.2018 työn murrosta (miten digitalisaatio, robotisaatio ja automaatio vaikuttavat tulevaisuuden työelämään ja osaamistarpeisiin) koskeva seminaari. Myös Suomen ILO-neuvottelukunnan jäseniä kutsutaan seminaariin.

Helsingissä 5.-6.9.2016 pidetyn vastaavan seminaarin raportti on julkaistu Pohjoismaiden ministerineuvoston (NMR) sivuilla ja TEM:n ILO-sivustolla <http://norden.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1155710&dswid=6746>

Pohjoismaisten ILO:n Future of Work –seminaarien sarjan päätösseminaari on Islannissa keväällä 2019.

1.2. Lausunnot ja raportointi ILOlle

ILO-neuvottelukunta käsittelee ILOsta tulevat lausuntopyynnöt ja niihin lähetettävät Suomen vastaukset. Käsitteelyyn lienee tulossa lausuntopyyntö vuoden 2019 konferenssi aiheesta (naisiin ja miehiin työssä kohdistuvaa väkivaltaa koskeva standardin toinen käsittely).

Lisäksi neuvottelukunta käsittelee ratifioitujen yleissopimusten soveltamisesta vuonna 2018 annettavat määräaikaisraportit (ILO:n perussopimuksen artikla 22), jotka koskevat tällä kertaa sopimuksia nro 81, P81, 100, 111, 129, 140, 142, 149, 177, MLC (merityösopimus) ja 189.

http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:14000:0::NO::P14000_COUNTRY_ID:102625

Mainitut sopimukset koskevat työsuojelutarkastusta, palkkatasa-arvoa, syrjintää työelämässä, opintovapaata, ammattikoulutusta, sairaanhoitotyötä, kotityötä, merityötä ja kotitaloustyötä.

Vuonna 2018 ratifioimattomia sopimuksia ja suosituksia koskeva raportti tullaan pyytämään sopimuksesta 122 ja suosituksesta 169 (työllisyyspolitiikka), sopimuksesta 159 ja suosituksesta 168 (vammaisten työvoimapalvelut), sopimuksesta 177 ja suosituksesta 184 (kotitaloustyö), suosituksesta 198 (työsuhde) ja suosituksesta 204 (siirtyminen epävirallisesta viralliseen työhön). Koska Suomi on ratifioinut sopimukset, raportoidaan vain suosituksista.

2. ILOa koskeva tiedotustoiminta

Kansainvälisen työjärjestön toimintaa koskevat asiat pyritään ottamaan esille entistä vahvemmin erilaisissa seminaareissa ja muissa kokouksissa. Tavoitteena on ILO:n sopimusten ja suositusten sekä muun toiminnan tunnetuksi tekeminen samoin kuin standardien sisällön parempi huomioiminen muussa toiminnassa.

Keskeisenä tiedotuskanavana ILO-asioista ovat ILOa koskevat alisivut työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivuilla. Sivujen sisältöä pyritään edelleen laajentamaan ja kehittämään.

Toimitettavia ILO-asiakirjoja vuonna 2018 ovat

- Suomen ILO-neuvottelukunnan toimintakertomus vuodelta 2017 ja toimintasuunnitelma vuodelle 2018
- ILO:n 107. kansainvälinen työkonferenssi 2018: Suomen valtuuskunnan raportti ja ILO:n perussäännön mukainen eduskunnan informointi ILO:n työkonferenssin päätöksistä

3. Muu toiminta

Vuonna 2018 aloitetaan ILO:n 100-vuotisjuhlavuoden aikana mahdollisesti järjestettävien tapahtumien valmistelu. Myös Suomen EU-puheenjohtajakausi ajoittuu juhlavuoteen (heinä – joulukuu 2019). Valmistelu tehdään yhteistyössä Geneven pysyvän edustuston kanssa.

Yhteistyötä UM:n kanssa toivotaan voitavan tiivistää vuoden 2018 aikana. Neuvottelukunnan puheenjohtaja, jäsenet ja sihteerit pyrkivät osallistumaan neuvottelukunnan edustajina YK-järjestelmän puitteissa Suomessa järjestettäviin tilaisuuksiin, joiden aihepiiri käsittelee ILO:n toiminta-alaa.

Neuvottelukunta keskustelee ja ottaa tarvittaessa huomioon omissa toiminnassaan myös Geneven edustuston toimintasuunnitelman, joka koskee Suomen ILO:n hallintoneuvostokauden hoitoa Geneven edustuston kannalta. Suunnitelmassa on mukana myös Suomen ILOon liittyvää toimintaa hallintoneuvostokaudella 2018 - 2020 Genevessä.

Neuvottelukunta pohtii toimintansa kehittämistä vuosittain syksyn viimeisessä kokouksessa.

ILO-neuvottelukunta voi TEM:n henkilöresurssit huomioiden arvioida edellytyksiä ratifioida ILO:n sopimuksia ottaen huomioon ILOssa käynnissä oleva standardien uudistamistyö.

4. Määrärahat

Työ- ja elinkeinoministeriö maksaa ILOlle alkuvuodesta YK:n maksuskaalan mukaisen Suomen jäsenmaksun, joka vuonna 2018 on 1 732 821 Sveitsin frangia.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2018 on hyväksytty ILO-neuvottelukunnan kokouksessa 2.3.2018. Neuvottelukunta voi tehdä siihen muutoksia ja tarkistuksia tarpeen mukaan.